

**KAJIAN PERANCANGAN PENANAMAN SENITAMAN JALAN
DAN KESANNYA TERHADAP PENGGUNA JALANRAYA**

KAJIAN KES :

**PUSAT BANDAR SHAH ALAM
PUSAT BANDAR PETALING JAYA**

OLEH :

**AZIZI MOHAMED
SABRI MANSOR**

**Satu Kajian Akhir Yang Disediakan
Untuk Memenuhi Sebahagian Dari
Syarat Penganugerahan**

DIPLOMA PERANCANGAN BANDAR DAN WILAYAH

**Jabatan Perancang Bandar Dan Wilayah
Kajian Senibena Perancangan Dan Ukur
Institut Teknologi Mara
Shah Alam**

Mei 1990

PENGHARGAAN

Syukur kehadiran Allah Subhanahu Wataala dengan rahmatnya keatas kerjasama yang diterima dari semua pihak dalam membantu menyumbangkan buah fikiran, nasihat dan tunjuk ajar serta maklumat-maklumat penting dalam melengkapkan kajian ini.

Pertama sekali penghargaan ini ditujukan kepada penyelia kajian ini iaitu *Encik Mohd Shukri bin Omar* yang telah banyak memberi tunjuk ajar dan dorongan sepenuhnya dalam menyiapkan kajian ini. Begitu juga kepada semua pensyarah di jabatan ini diatas kerjasama dan pandangan yang diberikan.

Penulis juga ingin merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada individu-individu berikut yang telah menyumbangkan buah fikiran serta pandangan-pandangan ke atas kajian ini iaitu:

- i. *Encik Mat Tahir,
Arkitek Senitaman
Jabatan Taman dan Rekreasi,
Majlis Perbandaran Shah Alam.*
- ii. *Encik Kamal,
Arkitek Senitaman,
Jabatan Taman dan Rekreasi,
Majlis Perbandaran Petaling Jaya.*
- iii. *Puan Kamariah
Pensyarah Jabatan Senitaman,
Institut Teknologi Mara,
Shah Alam.*

ABSTRAK

Tidak kira di mana seseorang manusia itu berada, keperluan kepada keselesaan persekitaran merupakan suatu kehendak. Persekitaran boleh memberi kesan kepada aktiviti manusia. Dengan lain-lain perkataan dapatlah dikatakan bahawa persekitaran adalah pencorak kepada perilaku manusia.

Pengguna jalanraya adalah dipengaruhi oleh persekitaran yang dibentuk oleh senitaman terutamanya *senitaman jalan*. Namun begitu, isu dan masalah-masalah penanaman senitaman jalan sering diperkatakan kerana wujudnya beberapa kesan negatif daripadanya. Langkah-langkah tertentu perlulah diambil sebagai mengatasi masalah ini.

Kajian yang dijalankan ini adalah untuk menyelidiki dan menilai semula senitaman jalan sedia ada. Senitaman-senitaman jalan ini dinilai berdasarkan sejauh mana ianya memberi kesan kepada pengguna jalanraya. Suatu garis panduan berbentuk cadangan disediakan berdasarkan kebaikan dan keburukan yang ditemui dari kajian.

Adalah diharapkan dengan adanya garis panduan ini, pengguna-pengguna jalanraya tidak akan menghadapi apa-apa masalah dan berpuas hati dengan mutu senitaman jalan yang diwujudkan.

ISI KANDUNGAN

MUKASURAT

PENGHARGAAN

ABSTRAK

SENARAI JADUAL

SENARAI LAKARAN

SENARAI RAJAH

SENARAI GAMBAR

1.0	Pengenalan	1
1.1	Kenyataan masalah	2
1.2	Matlamat Kajian	3
1.3	Objektif Kajian	3
1.4	Skop Kajian	4
1.5	Kes Kajian	6
1.5.1	Bandar Petaling Jaya	7
1.5.2	Bandar Shah Alam	7
1.6	Pendekatan Kajian	8
2.0	KAJIAN TEORITIS	10
2.1	Pendahuluan	10
2.2	Pengenalan	10

2.3	Pengaruh perancangan bandar kepada keperluan Senitaman.	12
2.4	Perancangan Senitaman dalam Senibandar.	14
2.5	Elemen-elemen dasar di dalam Perancangan Senitaman.	15
2.6	Prinsip-prinsip asas di dalam Perancangan Senitaman Jalan.	19
2.6.1	Rekabentuk di dalam Perancangan Senitaman Jalan.	19
2.6.2	Perletakan Pokok.	27
2.6.3	Kesan-kesan Pokok.	28
2.6.4	Kesan Penyusunan Pokok.	34
2.7	Pemilihan Pokok.	38
2.7.1	Keteduhan.	40
2.7.2	Perakaran.	40
2.7.3	Batang dan Dahan.	40
2.7.4	Keindahan.	41
2.7.5	Keselamatan.	41
2.7.6	Penanaman Pokok dan Penyelenggaraan.	41
2.8	Rekabentuk Jalan dan Keperluan Senitaman Jalan.	42
2.9	Hairaki Jalan.	44